

Til lovforslag nr. L 128. Skriftlig fremsættelse (5. februar 2009)

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om Grønlands Selvstyre.

(Lovforslag nr. L 128).

Lovforslaget bygger på det udkast til lov om Grønlands Selvstyre, som indgår i Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions betænkning fra april 2008 om selvstyre i Grønland. Regeringen og Grønlands landsstyre er efterfølgende blevet enige om enkelte mindre ændringer i lovudkastet. Grønlands Landsting har på baggrund af en vejledende folkeafstemning i Grønland den 25. november 2008 indstillet, at regeringen fremsætter forslag til lov om Grønlands Selvstyre for Folketinget.

Med en vedtagelse af lovforslaget etableres Grønlands Selvstyre inden for rammerne af grundloven. Samtidig ophæves den eksisterende hjemmestyrelov fra 1979. Som væsentlige elementer i den foreslåede selvstyreordning kan fremhæves:

Et kommende selvstyre gives mulighed for selv at beslutte overtagelse af en lang række sagsområder. Blandt de områder, der vil kunne overtages efter grønlandsk beslutning, er: Råstofområdet, politiet, retsplejen (herunder oprettelse af domstole), kriminalforsorgen, strafferetten, udlændingeområdet og grænsekontrollen, person-, familie- og arveretten, det selskabsretlige område samt den finansielle regulering og tilsyn.

Med lovforslaget fastlægges en ny ordning for de økonomiske relationer mellem staten og selvstyret, som indebærer:

1. Statens tilskud til Grønland fastfryses på det nuværende niveau på 3,4 mia. kr. (real) årligt.

2. Grønlands Selvstyre finansierer sagsområder, der overtages fremover.
3. Indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder selvstyret, herunder indtægter hos såvel grønlandske som danske myndigheder i form af licenser, beskatning, ejerandele etc.
4. Hvis selvstyret får indtægter fra råstofaktiviteter, reduceres statens tilskud med et beløb, der svarer til halvdelen af disse indtægter – bortset fra de første 75 mio. kr. årligt, der tilfalder selvstyret. Hvis råstofindtægterne efterfølgende falder, øges statens tilskud tilsvarende, jf. dog pkt. 5.
5. Når selvstyret første gang måtte få så store råstofindtægter i ét år, at statens tilskud reduceres til nul kroner, bortfalder tilskuddet helt for fremtiden, også selvom råstofindtægterne efterfølgende skulle falde.
6. Når statens tilskud er reduceret til nul kroner, indledes der forhandlinger mellem regeringen og landsstyret om de økonomiske mellemværender mellem Grønland og Danmark.

Derudover gives med lovforslaget en adgang for Grønland til at træffe beslutning om selvstændighed. En sådan beslutning træffes af det grønlandske folk, og en aftale mellem regeringen og landsstyret om gennemførelse af Grønlands selvstændighed skal indgås med samtykke fra såvel Landstinget som Folketinget. Inden en aftale forelægges Folketinget, forudsættes det, at aftalen er godkendt ved en folkeafstemning i Grønland.

Med lovforslaget lægges endvidere op til en samlet regulering af Grønlands udenrigsrelationer. Bestemmelserne herom svarer indholdsmæssigt til de eksisterende regler i fuldmagtsloven fra 2005 samt de eksisterende aftaler og praksis på området. Fuldmagtsloven foreslås derfor samtidig ophævet.